ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 6.5.2022 г.
COM(2022) 214 final

2022/0152 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз на седемдесет и петата сесия на Световната здравна асамблея по отношение на някои изменения на Международните здравни правила (2005)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася до решението за определяне на позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза на седемдесет и петата сесия на Световната здравна асамблея във връзка с предвиденото приемане на решение относно изменението на член 59 от Международните здравни правила (МЗП) (2005). Решението, което Световната здравна асамблея трябва да приеме, обхваща и съответните изменения на член 55, параграф 3, членове 61 и 62 и член 63, параграф 1 от МЗП (2005), които са необходими за привеждането на тези членове в съответствие с предвидените изменения на член 59.

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Световна здравна организация

Световната здравна организация (СЗО) е създадена като специализирана здравна агенция на ООН по смисъла на член 57 от Устава на Организацията на обединените нации. Уставът[1] на Световната здравна организация влезе в сила на 7 април 1948 г. и определя основната цел на организацията като „постигане от всички народи на възможно най-високо ниво на здравето“.

Европейският съюз („Съюзът“) има статут на неофициален наблюдател в СЗО. Този статут е установен чрез размяна на писма, като те са публикувани в Официален вестник на 4 януари 2001 г.[2] Размяната включва „Меморандум относно рамката и договореностите за сътрудничество между Световната здравна организация и Комисията на Европейските общности“. Всички държави — членки на ЕС, са членки на СЗО.

2.2. Световна здравна асамблея

Световната здравна асамблея е главният ръководен орган на СЗО. Тя се провежда ежегодно в Женева, Швейцария. Седемдесет и петата сесия на Световната здравна асамблея ще се проведе от 22 до 28 май 2022 г.

Съгласно член 59 от Устава на СЗО всеки член има право на един глас в Световната здравна асамблея. Решенията се вземат с мнозинство от присъстващите и гласуващи членове на СЗО, с изключение на няколко случая, посочени в член 60 от Устава на СЗО, при които е необходимо мнозинство от две трети. На практика се полагат всички усилия споразуменията да бъдат постигани с консенсус. Съюзът няма право на глас.

Съгласно член 21 от Устава на СЗО Световната здравна асамблея има правомощието да приема правила относно, *inter alia*, санитарните и карантинните изисквания и други процедури, целящи предотвратяване на международното разпространение на болести.

---

1 ОСНОВНИ ДОКУМЕНТИ (who.int).

2 ОВ C 1, 4.1.2001 г., стр. 7–11.

2.3. МЗП (2005) и предложеното им преразглеждане чрез евентуални изменения

МЗП бяха приети от Световната здравна асамблея през 1969 г.[3], като преди тях съществуваха Международните санитарни правила, приети през 1951 г. Правилата от 1969 г., които първоначално обхващаха шест „*подлежащи на поставяне под карантина болести*“, бяха изменени през 1973 г.[4] и 1981 г.[5], главно за да се намали броят на обхванатите болести от шест на три (жълта треска, чума и холера) и да се отбележи ликвидирането на едрата шарка в световен мащаб.

След появата на тежкия остър респираторен синдром се стигна до консенсус относно необходимостта от преразглеждане на МЗП. МЗП (2005) бяха приети от Световната здравна асамблея на 23 май 2005 г.[6] Те влязоха в сила на 15 юни 2007 г.

През последните години, първо, след избухването на епидемията от ебола, а след това и на пандемията от COVID-19, няколко независими комитета и групи за преглед посочиха необходимостта от засилване на прилагането, спазването и модернизирането на МЗП (2005)[7].

Съгласно член 55 от МЗП (2005) изменения на правилата могат да бъдат предлагани от всяка държава членка или от генералния директор на СЗО и се внасят за разглеждане в Световната здравна асамблея. Генералният директор съобщава текста на всяко предложено изменение на всички държави членки най-малко четири месеца преди Световната здравна асамблея, за която изменението е предложено за разглеждане.

На 20 януари 2022 г. генералният директор на СЗО представи на държавите — страни по МЗП (2005), предложение за изменение, внесено от Съединените американски щати на основание член 55, параграф 1 от МЗП (2005). Предложението се отнася до изменения на членове 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 18, 48, 49, 53 и 59 от МЗП (2005).

На 26 януари 2022 г. с приемането на Решение EB150(3)[8] Изпълнителният съвет на СЗО призова членовете на СЗО и, когато е приложимо, регионалните организации за икономическа интеграция, като например Съюза, да предприемат всички подходящи мерки, за да обмислят евентуални изменения на МЗП (2005).

На 3 март 2022 г. с приемането на Решение 2022/451 на Съвета[9] Съветът на Европейския съюз разреши започването на преговори от името на Съюза за международно споразумение относно предотвратяването, готовността и

---

3 Вж. Официален регистър на СЗО № 176, 1969 г., Резолюция WHA22.46 и приложение I.

4 Вж. Официален регистър на СЗО, № 209, 1973 г., Резолюция WHA26.55.

5 Вж. документ WHA34/1981/REC/1 Резолюция WHA34.13; вж. също Официален регистър на СЗО № 217, 1974 г., Резолюция WHA27.45 и Резолюция EB67.R13, Изменение на Международните здравни правила (1969).

6 Вж. резолюция WHA56.28.

7 По-специално във връзка с пандемията от COVID-19: Независимата група за готовност и реакция при пандемия, Комитетът за преглед на функционирането на Международните здравни правила (2005), Независимият надзорен и консултативен комитет за Програмата на СЗО за извънредни ситуации в областта на здравето и Съветът за мониторинг на глобалната готовност.

8 Укрепване на Международните здравни правила (2005) чрез процес на преразглеждане на правилата чрез евентуални изменения (wh.int).

9 ОВ L 92, 21.3.2022 г., стр. 1–2.

реакцията при пандемия, както и за допълнителни изменения на МЗП (2005). С решението Комисията се назначава за преговарящ от името на Съюза по въпроси от компетентността на Съюза и се определят указанията за водене на преговорите.

След като Съединените щати представиха предложените изменения, в рамките на СЗО се проведе консултативен процес, по-специално чрез неформални сесии за преговори, проведени на 16 март, 5 април и 3 май 2022 г., в които Европейската комисия участва като преговарящ от името на Съюза. В хода на тези обсъждания беше постигнат консенсус сред членовете на СЗО да се пристъпи към приемането на измененията на член 59 от МЗП (2005) на седемдесет и петата сесия на Световната здравна асамблея, която ще започне на 22 май 2022 г. Предложените изменения на член 59 изискват също така технически изменения на още членове от МЗП (2005), т.е. член 55, параграф 3, членове 61 и 62 и член 63, параграф 1, които са необходими, за да се приведат тези членове в съответствие с предвидените изменения на член 59.

Преговорите по другите изменения, предложени от Съединените щати, и евентуалните допълнителни предложения към тях следва да продължат след май 2022 г. с оглед на евентуалното им приемане на седемдесет и шестата сесия на Световната здравна асамблея през май 2023 г.

2.4. Акт, предвиден за седемдесет и петата сесия на Световната здравна асамблея

Очаква се през май 2022 г. по време на своята седемдесет и пета сесия Световната здравна асамблея да приеме решение във връзка с изменението на член 59 от МЗП (2005). Измененията на член 59 имат за цел да съкратят срока, необходим за изменение на разпоредбите на МЗП (2005), по-специално като намалят срока за влизането им в сила от двадесет и четири на дванадесет месеца.

Това ще даде възможност за по-бързо изменение на МЗП (2005) в бъдеще.

Въвеждането на нов параграф в член 59, който предвижда срок за отхвърляне или поставяне на резерви на изменение на МЗП (2005), изисква също така да бъдат направени технически изменения в член 55, параграф 3, членове 61 и 62 и член 63, параграф 1, които са необходими, за да се приведат тези членове в съответствие с предвидените изменения на член 59.

Предвиденият акт ще бъде обвързващ за страните в съответствие с член 55, параграф 3 от МЗП (2005)[10].

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

Съюзът подкрепя предложените изменения на член 59 от МЗП (2005), които са от процедурно естество и които биха позволили по-бързото изменение на МЗП (2005), за да се отговори на променящите се нужди в обхванатите от тях области. Съюзът също така подкрепя предложените технически изменения на член 55, параграф 3, членове 61 и 62 и член 63, параграф 1 от МЗП (2005),

[10] Съгласно член 55, параграф 3 от МЗП (2005) „Измененията на настоящите правила, приети от здравната асамблея съгласно настоящия член, влизат в сила за всички държави членки при едни и същи условия и при спазване на същите права и задължения, както са предвидени в член 22 от Устава на СЗО и членове 59—64 от настоящите правила.“

които са необходими, за да се приведат тези членове в съответствие с предвидените изменения на член 59.

3.1. Процесуалноправно основание

3.1.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на *позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението*.

Член 218, параграф 9 от ДФЕС се прилага независимо от това дали Съюзът е член на органа или страна по споразумението[11].

Понятието *актове с правно действие* включва актове с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва и инструменти, които нямат обвързващ характер съгласно международното право, но са *годни да окажат съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба*[12].

3.1.2. Приложение в конкретния случай

Световната здравна асамблея е орган, създаден със споразумение, а именно Устава на СЗО, подписан в Ню Йорк на 22 юли 1943 г.

Решението, свързано с измененията на член 59 от МЗП (2005), както и със съпътстващите технически изменения на член 55, параграф 3, членове 61 и 62 и член 63, параграф 1 от него, които Световната здравна асамблея трябва да приеме, представлява акт с правно действие. В съответствие с член 22 от Устава на СЗО МЗП (2005) са правно обвързващ инструмент съгласно международното право. Предвиденият акт на Световната здравна асамблея, който има за цел да измени МЗП (2005), ще бъде обвързващ съгласно международното право за всички държави — страни по СЗО, в съответствие с член 55, параграф 3 от МЗП (2005).

Предвиденият акт не допълва, нито изменя институционалната рамка на МЗП (2005).

Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС.

3.2. Материалноправно основание

3.2.1. Принципи

Материалноправното основание за дадено решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС зависи преди всичко от целта и съдържанието на предвидения акт, във връзка с който се заема позиция от името на Съюза. Ако предвиденият акт преследва две цели или се състои от две части и ако едната от целите или частите може да се определи като основна, докато другата е само

---

[11] Решение на Съда на Европейския съюз от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, т. 64.

[12] Пак там, точки 61—64.

акцесорна, решението съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС трябва да се основава на едно-единствено материалноправно основание, а именно на изискването от основната или преобладаващата цел или част.

3.2.2. Приложение в конкретния случай

Основната цел и съдържание на предвидения акт са да се въведе по-бърза процедура за изменение на МЗП (2005), като се даде възможност МЗП (2005) да бъдат изменяни в съответствие с променящите се нужди по по-навременен начин. Целта и обхватът на МЗП (2005) са „предотвратяване, защита, контрол и предоставяне на отговор на международното разпространение на болести от страна на общественото здраве по начин, който е съизмерим с рисковете за общественото здраве и е ограничен до тях, и при който се избягва ненужна намеса в международния обмен и търговия.“

Поради това материалноправното основание за предложеното решение е член 168, параграфи 1, 3 и 5 от ДФЕС.

3.3. Заключение

Правното основание за предложеното решение следва да бъде член 168, параграфи 1, 3 и 5 от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС.

2022/0152 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз на седемдесет и петата сесия на Световната здравна асамблея по отношение на някои изменения на Международните здравни правила (2005)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 168, параграфи 1, 3 и 5 във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Международните здравни правила (МЗП) (2005) бяха приети от Световната здравна асамблея на Световната здравна организация (СЗО) на 23 май 2005 г. и влязоха в сила на 15 юни 2007 г.

(2) Съгласно член 60, буква б) от Устава на СЗО Световната здравна асамблея може да приема решения с мнозинство от присъстващите и гласуващи членове на СЗО.

(3) По време на своята седемдесет и пета сесия, която започва на 22 май 2022 г., Световната здравна асамблея трябва да приеме решение относно изменението на член 59 от МЗП (2005) и съответните свързани изменения на член 55, параграф 3, членове 61 и 62 и член 63, параграф 1, които са необходими, за да се приведат тези членове в съответствие с предвидените изменения на член 59 от МЗП (2005).

(4) Целесъобразно е да се определи позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Световната здравна асамблея по отношение на решението, което Световната здравна асамблея трябва да приеме и което има за цел да измени член 59 от МЗП (2005), за да се съкрати срокът, необходим за бъдещо изменение на разпоредбите на МЗП (2005), по-специално като срокът за влизане в сила на измененията в тях се намали от двадесет и четири месеца на дванадесет месеца. Настоящото решение обхваща и свързаните изменения на член 55, параграф 3, членове 61 и 62 и член 63, параграф 1 от МЗП (2005), които са необходими, за да се приведат тези членове в съответствие с предвидените изменения на член 59.

(5) Съюзът подкрепя преследваната цел, която ще позволи по-бързо посрещане на променящите се нужди в областите, обхванати от МЗП (2005).

(6) Позицията на Съюза трябва да бъде изразена от държавите — членки на Съюза, които са членки на СЗО, като действат съвместно,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза на седемдесет и петата сесия на Световната здравна асамблея по отношение на някои изменения на МЗП (2005), е в съответствие с приложението към настоящото решение.

Промени в измененията, посочени в приложението към настоящото решение, които не застрашават постигането на целта на същите изменения, могат да бъдат договаряни от Комисията в консултация с държавите — членки на Съюза, и без допълнително решение на Съвета.

Член 2

Позицията, посочена в член 1, се изразява от държавите — членки на Съюза, които са членки на Световната здравна организация, като те действат съвместно от името на Съюза.

Член 3

Адресати на настоящото решение са държавите членки.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател